

بررسی اهمیت کوچک سازی مجتمع های مسکونی در دسترسی به پدافند غیر عامل با نگاهی بر مجموعه ی همسایه در کرج

سیده زهرا مشعلی^{1و2}، بهزاد وثیق^{3*}

1- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه معماری، پردیس علوم و تحقیقات خوزستان، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران. (mashaliz@yahoo.com)

2- گروه معماری، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.

3- عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول. (behzad_vasiq@yahoo.com)

•

چکیده

کوچک‌سازی عبارت است از احداث مراکز و تأسیسات حیاتی حساس و مهم در کوچک‌ترین حجم کالبدی ممکن به منظور کاهش درصد احتمالی ویرانی و آسیب‌پذیری آن. این شگرد، با ترغیب پراکنده‌سازی در احداث مسکن نیز ارتباط می‌یابد. اهداف اصل پراکندگی و کوچک‌سازی شامل: حفظ بقا، کاهش خسارت ناشی از تخریب حوادث و بالا بردن مقاومت و پایداری کاربری‌های مهم، حیاتی و حساس در مواجهه با الگوهای خطرپذیری احتمالی. جنبش خانه کوچک، تعریفی عام است از جنبش معماری و اجتماعی که طرفدار ساده‌زیستی در خانه‌های کوچک می‌باشد. هدف این مقاله بررسی اهمیت کوچک‌سازی مجتمع‌های مسکونی در دسترسی به پدافند غیر عامل با نگاهی بر مجموعه‌ی همسایه در کرج می‌باشد. در این مقاله با روش توصیفی-تحلیلی ابتدا منابع مکتوب مرتبط با موضوع جمع‌آوری، اطلاعات مورد نیاز استخراج و سپس با بررسی الگوهای کوچک‌سازی مجتمع‌های مسکونی و تاریخچه‌ی آن، عوامل موثر بر پدافند غیر عامل و همچنین تحلیل مجموعه همسایه اطلاعات استخراج گردید. به نظر می‌رسد با استفاده از راهکار کوچک‌سازی مجتمع‌های مسکونی همانگونه که در مجموعه‌ی همسایه نیز مشاهده خواهد شد می‌توان تاثیر بسزایی در دستیابی به اصول پدافند غیر عامل داشت.

واژه‌های کلیدی: کوچک سازی، مجتمع های مسکونی، بدافند غیر عامل، مجموعه همسایه

1- مقدمه

کوچک‌سازی عبارت است از احداث مراکز و تأسیسات حیاتی حسّاس و مهمّ در کوچک‌ترین حجم کالبدی ممکن به منظور کاهش درصد احتمالی ویرانی و آسیب‌پذیری آن. این شگرد، با ترفند پراکنده‌سازی در احداث مسکن نیز ارتباط می‌یابد. اهداف اصل پراکندگی و کوچک‌سازی عبارت است از: حفظ بقا، کاهش خسارت ناشی از تخریب حوادث و بالا بردن مقاومت و پایداری کاربری‌های مهمّ، حیاتی و حسّاس در مواجهه با الگوهای خطرپذیری احتمالی [1].

بنابراین، کوچک‌سازی مسکن عبارت است از فضایی که با حداقل امکانات، شرایط مناسب زیستی - سکونتی را جهت رشد مادی و معنوی ساکنان خود فراهم می‌سازد. لیکن، موفقیت چنین رویکردی می‌بایست با توجه به شرایط اجتماعی، اقتصادی و طبیعی هر مکان سنجیده شود. از آن جایی که صرفه‌جویی در مصالح، نیروی انسانی، هزینه، فضا و خدمات شهری، از اهداف اصلی انبوه‌سازی و کوچک‌سازی مسکن می‌باشد، این برنامه، کاملاً در راستای سیاست‌های بخش مسکن قرار دارد، به ویژه آن که مسأله توان خرید متقاضیان مسکن و افزایش کارایی را مد نظر قرار می‌دهد. از این رو، برنامه مزبور، از نظرگاه اقتصادی مورد توجه بوده است [2].